

**ПОКАЗАТЕЉИ КВАЛИТЕТА РАДА ЗДРАВСТВЕНИХ УСТАНОВА
У БЕОГРАДУ КОЈЕ ОБАВЉАЈУ ЗДРАВСТВЕНУ ДЕЛАТНОСТ НА
ВИШЕ НИВОА ЗА ПЕРИОД 1.07.-31.12.2007. ГОДИНЕ**

Здравствену делатност на више нивоа у Београду обављају:

1. Институт за трансфузију крви Србије,
2. Институт за вирусологију, вакцине и серуме „Торлак“
3. Институт за медицину рада Србије „Др Драгомир Карајовић“
4. Институт за судску медицину Медицинског факултета Универзитета у Београду
5. Завод за биоциде и медицинску екологију
6. Завод за психофизиолошке поремећаје и говорну патологију „Проф др Цветко Брајовић“
7. Градски завод за јавно здравље Београд

С обзиром на специфичну делатност ових установа, обавезни показатељи квалитета су дефинисани посебно за сваку здравствену установу.

1. Институт за трансфузију крви Србије

Обавезни показатељи квалитета које прате институти, заводи и службе за трансфузију крви јесу:

1. Просечан број давања крви добровољних давалаца по лекару
2. Просечан број лабораторијских анализа које се обављају за пацијенте по лекару
3. Формиран регистар давалаца крви
4. Процент наменских (породичних) давања крви
5. Процент давања крви на терену (у мобилним тимовима)
6. Примена упитника за даваоце крви
7. Примена националних критеријума за селекцију давалаца крви
8. Број прикупљених јединица крви према структури кеса
9. Примена националног алгоритма обавезних тестирања узорака крви давалаца на маркере трансфузијских трансмисивних инфекција
10. Процент трансфундованих јединица целе крви
11. Процент примењених еритроцита осиромашених леукоцитима
12. Примена националних водича за терапију компонентама крви
13. Успостављене формалне процедуре за евидентирање посттрансфузијских реакција
14. Успостављене стандардне оперативне процедуре рада
15. Успостављене формалне процедуре за контролу квалитета компонената крви
16. Евиденција о пријему и дистрибуцији јединица крви узетих из других установа
17. Постојање формализоване процедуре за пријаву неусаглашености и инцидената

У Институту за трансфузију крви Србије ради 17 лекара на прикупљању и издавању крви. У периоду јул-децембар 2007. године остварено је укупно 28.294 давања крви, односно 1664 давања крви добровољних давалаца крви (ДДК) по лекару. Наменских давања крви било је 5340 или 18,87%, а 18554 давања крви на терену или 65,58%. У односу на структуру кеса прикупљено је 25898 јединица а450 и 2396 јединица а350.

Прегледано је 33629 давалаца крви или 1978 по лекару.

Издато је 25824 јединица делеукоцитованих еритроцита (94,6%), а 762 јединице целе крви (2,69%).

Лабораторијске анализе обавља 21 лекар. Они су обавили 177039 различитих анализа или 8430 анализа по лекару.

У Институту за трансфузију крви Србије формиран је регистар давалаца крви, примењује се упитника за даваоце крви, примењују се национални критеријуми за селекцију давалаца крви, као и национални алгоритам обавезних тестирања узорка крви давалаца на маркере трансфузијских трансмисивних инфекција. Такође се примењују национални водичи за терапију компонентама крви. Успостављене су формалне процедуре за евидентирање посттрансфузијских реакција и стандардне оперативне процедуре рада, као и формалне процедуре за контролу квалитета компонента крви и формализоване процедуре за пријаву неусаглашености и инцидената. Води се евиденција о пријему и дистрибуцији јединица крви узетих из других установа.

У Институту за трансфузију крви Србије, од 32860 произведених јединица еритроцита контролисано је 197 (0,6%), од 24360 произведених јединица тромбоцита контролисано је 285 (1,17%), а од 23582 јединице замрзнуте свеже плазме, контролисано је 37 (0,16%).

2. Институт за вирусологију, вакцине и серуме „Торлак“

Обавезни показатељи квалитета које прати Институт за вирусологију, вакцине и серуме „Торлак“ јесу:

- 1) Развијене смернице добре произвођачке праксе
- 2) Паралелни радни тимови за извођење анализа истог узорка
- 3) Број рекламација
- 4) Процент неусаглашености у систему управљања квалитетом са захтевом за хитне мере
- 5) Процент успешно реализованих корективних мера

Према добијеном извештају, Институт за вирусологију, вакцине и серуме „Торлак“ има развијене смернице добре произвођачке праксе. Постоје паралелни радни тимови који се формирају најмање једном годишње за извођење анализа истог узорка.

У периоду јул-децембар 2007. године биле су 4 рекламације од стране крајњих корисника (3 на квалитет и 1 на квантитет – количину доза). Успешно реализованих корективних мера за целу годину било је 68,75%.

Процент неусаглашености у систему управљања квалитетом са захтевом за хитне мере, који се израчунава као број неусаглашености у систему управљања квалитетом са захтевом за хитне мере подељен са укупним бројем

неусаглашености у систему управљања квалитетом и помножен са 100 није достављен у табели Института.

3. Институт за медицину рада Србије „Др Драгомир Карајовић“

Обавезни показатељи квалитета које прати Институт за медицину рада Србије „Др Драгомир Карајовић“ јесу:

1. Просечан број превентивних лекарских прегледа запослених који раде на радним местима са повећаним ризиком по специјалисти медицине рада
2. Процент запослених који су обухваћени едукацијом о ризицима по здравље на радном месту
3. Просечан број експертних мишљења по експертној групи
4. Постојање ажуриране интернет презентације установе.
5. Број развијених и ажурираних база података и регистара
6. Доступност анализа података у вези са утврђеним професионалним обољењима на интернет презентацији установе;
7. Доступност анализе показатеља квалитета рада на интернет презентацији установе.

Институт за медицину рада Србије „Др Драгомир Карајовић“ је доставио само податке о просечном броју превентивних прегледа запослених који раде на радним местима са повећаним ризиком по специјалисти медицине рада, 67 (5 лекара специјалиста медицине рада обавило је 335 превентивних прегледа) и о просечном броју експертних мишљења по експертној групи, 428,75 (8 експертних група дало је 3430 експертних мишљења).

4. Институт за судску медицину Медицинског факултета Универзитета у Београду

Обавезни показатељи квалитета које прати Институт за судску медицину јесу:

1. Број обављених обдукција по лекару
2. Број обављених токсиколошких анализа по здравственом сараднику високе стручне спреме
3. Број вештачења судских списа по лекару
4. Број клиничких прегледа по лекару
5. Просечно време слања резултата обдукција за које није потребно радити додатне анализе
6. Просечно време слања резултата обдукција са додатним анализама

Институт за судску медицину Медицинског факултета Универзитета у Београду је доставио извештај о показатељима квалитета **за целу 2007. годину**. У овом периоду обављено је 525 обдукција или 35 по лекару специјалисти. Све обдукције су биле са додатним анализама, а просечно време слања резултата обдукција је било 45 дана.

Институт није доставио податке о броју вештачења судских списа и броју клиничких прегледа.

Два здравствена сарадника обавила су укупно 1.564 токсиколошке анализе или 782 анализе по сараднику.

5. Завод за биоциде и медицинску екологију

Обавезни показатељи квалитета које прати Завод за биоциде и медицинску екологију јесу:

1. Процент корективних мера предузетих након оперативних излазака у здравственим и другим установама од посебног значаја
2. Процент излазака након извршеног третмана ради процене биолошке ефикасности извршеног третмана
3. Број обављених контрола о бројности популације одраслих форми комараца на терену
4. Постојање протокола за излазак екипе на терен у писменој форми;
5. Постојање протокола за сузбијање ларви комараца у писменој форми.

Према достављеном извештају Завода за биоциде и медицинску екологију, проценат корективних мера предузетих након оперативних излазака у здравственим и другим установама од посебног значаја износио је 29,99% (табела 1.).

Процент излазака након извршеног третмана ради процене биолошке ефикасности извршеног третмана износио је 44,96%.

Обављено је 20 контрола о бројности популације одраслих форми комараца на терену.

Завод за биоциде и медицинску екологију има развијен протокол за излазак екипа на терен у писменој форми, као и протокол за сузбијање ларви комараца у писменој форми.

Табела 1. Извештај о показатељима квалитета Завода за биоциде и медицинску екологију

Месец	Број плански изведених третмана	Број корективних мера	Процент корективних мера	Број контролних излазака	Процент контролних излазака	Број обављених контрола о бројности популације комараца
јул	320	92	28,75	155	48,44	4
август	360	118	32,78	172	47,78	4
септембар	490	137	27,96	210	42,86	4
октобар	430	120	27,91	183	42,56	4
новембар	174	62	35,63	83	47,70	4
децембар	150	48	32,00	62	41,33	0
УКУПНО	1924	577	29,99	865	44,96	20

6. Завод за психофизиолошке поремећаје и говорну патологију „Проф др Цветко Брајовић“

Завод за психофизиолошке поремећаје и говорну патологију „Проф др Цветко Брајовић“ као обавезне показатеље квалитета прати показатеље предвиђене у члану 5. тач. 1), 3), 4), 5), 6) и 7), члану 9. тач. 1) до 8), члану 24. тач. 1) до 4) и члану 27. тач. 3) и 4) Правилника о показатељима квалитета здравствене заштите.

Ти показатељи су:

1. Просечан број упута по лекару
2. Просечан број упута за лабораторију по лекару на 100 посета
3. Просечан број упута за рентген по лекару на 100 посета
4. Просечан број упута за ултразвук по лекару на 100 посета
5. Просечан број упута за специјалистичко-консултативни преглед по лекару на 100 посета
6. Просечан број посета по стоматологу
7. Процент деце у седмој години живота обухваћених локалном апликацијом концентрованих флуорида
8. Процент деце у дванаестој години живота обухваћених локалном апликацијом концентрованих флуорида
9. Процент деце у седмој години живота са заливеним фисурама на првом сталном молару
10. Процент деце у седмој години живота са свим здравим зубима
11. Кариозни, екстрахирани и пломбирани зуби (КЕП) код деце у дванаестој години живота
12. Процент пацијената који су добили најмање једну пломбу
13. Процент пацијената старијих од осамнаест година живота код којих је конзервативно третирана пародонтопатија
14. Просечна дужина чекања на заказани преглед, од првог јављања пацијента специјалистичко-консултативној служби до времена заказивања прегледа
15. Укупан број сати у недељи када служба ради поподне
16. Број дана у месецу када је омогућено заказивање специјалистичко-консултативних прегледа
17. Процент заказаних посета у односу на укупан број посета у специјалистичко-консултативној служби
18. Просечна дужина болничког лечења
19. Просечан број медицинских сестара по заузетој болничкој постељи

У Заводу за психофизиолошке поремећаје и говорну патологију „Проф др Цветко Брајовић“ специјалистичко-консултативни прегледи се могу заказати сваког радног дана. Специјалистичка служба ради 40 сати недељно поподне. Укупно је обављено 1562 првих специјалистичких прегледа, од којих је заказаних било 1097 (70,2%). Специјалистички прегледи код педијатра и оториноларинголога се не заказују, док се на први преглед код дечјег неуролога и физијатра чека око 10 дана, а код дечјег неуролога око 2 месеца.

У стационару Завода са 35 постеља било је 358 хоспитализованих пацијената. Просечна дужина болничког лечења била је 12,84 дана. Ефективно је било ангажовано 5 медицинских сестара, односно 0,2 медицинске сестре по заузетој постељи.

У оквиру стоматолошке делатности укупно је остварено 2162 посете код 3 стоматолога, односно просечно 720 посета по стоматологу за 6 месеци.

Систематским прегледом је обухваћено 100 деце у седмој години живота. Са свим здравим зубима било је 15 деце (15%), са заливеним фисурама на првим сталним моларима било је 48 (48%), а 40 деце је обухваћено локалном апликацијом флуорида (40%).

Систематским прегледом је обухваћено 89 деце у дванаестој години живота. Са свим здравим зубима било је 7 деце. Локалном апликацијом флуоридима било је обухваћено 39 деце (43,8%). Кариозних зуба било је 139, екстрахираних 13, пломбираних 93, а КЕП – 12 је 2,75.

Првих посета стоматологу деце до 18 година било је 533. Најмање једну пломбу добило је 459 деце (86%). Код 113 (33%) пацијената старијих од 18 година је конзервативно третирана пародонтопатија.

Показатељи квалитета из домена примарне здравствене заштите приказани су за целу 2007. годину, а не за период од 1.07. до 31.12. 2007. године, како је Методолошким упутством прописано.

Завод је доставио податке и о препорученим показатељима квалитета. Више од 90% пацијената који су имали заказан преглед је прегледано у року мањем од 30 минута од заказаног термина. Мање од 5% пацијената је отказало специјалистичко-консултативни преглед, а мање од 2% пацијената је отказало хоспитални третман у стационару Липовица.

7. Градски завод за јавно здравље

Обавезни показатељи квалитета које прате институти и заводи за јавно здравље јесу:

1. Број организованих едукација по центру
2. Број одржаних скупова и догађаја у локалној заједници по календару здравља;
3. Број евалуираних планова рада и извршења планова рада здравствених установа по лекару специјалисти
4. Број развијених и ажурираних база података
5. Постојање ажуриране интернет презентације установе;
6. Доступност анализа здравственог стања становништва на интернет презентацији установе;
7. Доступност анализа показатеља квалитета рада на интернет презентацији установе;
8. Број месеци спровођења епидемиолошког надзора над болничким инфекцијама праћењем инциденције
9. Број одељења на којима је извршен епидемиолошки надзор над болничким инфекцијама путем преваленције
10. Процент броја вакциналних пунктова на којима је спроведена ревизија вакциналних картотека
11. Процент коришћења извора података према постојећем стручно методолошком упутству о начинима вођења регистра за рак
12. Број анализираних узорка примарно стерилних течности и регија на микробиологији по лекару специјалисти
13. Број урађених серолошких анализа на микробиологији по лекару специјалисти

14. Број анализираних узорака осталих болесничких материјала на микробиологији по лекару специјалисти
15. Процент микробиолошких анализа са применом интерне контроле квалитета
16. Процент мерних места за праћење параметара аерозагађења урбане средине
17. Процент физичкохемијских, микробиолошких и биолошких анализа узорака воде за пиће са применом интерне контроле квалитета
18. Број стручних мишљења на анализираних узорке у центру за хигијену и хуману екологију по лекару специјалисти
19. Просечан број анализираних параметра по узорку
20. Постојање ажурираног плана реаговања у ванредним ситуацијама у писменој форми.

Градски завод за јавно здравље је обавио укупно 223 едукације. Највише едукација обавили су центри за контролу и превенцију болести и за информатику и биостатистику (табела 1.) У просеку је по једном центру (рачунајући 5 центара који су организовали едукативне семинаре) било 44,6 организованих едукација, односно 37,2 едукације по центру рачунајући свих 6 центара Завода.

Табела 1. Број организованих едукација у Градском заводу за јавно здравље

Организациона јединица	Једнодневни семинар	Тродневни семинар	Остали семинар	Стручна конференција	Трибина	Округли сто	Организациони састанак	УКУПНО
Промоција здравља	11	0	0	2	0	0	17	30
Анализа и планирање	0	0	0	0	0	3	15	18
Информатика и биостатистика	0	0	0	0	0	0	50	50
Контрола и превенција болести	15	0	16	4	4	5	53	97
Хигијена и хумана екологија	6	0	19	0	0	0	3	28
СВЕГА	32	0	35	6	4	8	138	223

Градски завод за јавно здравље је одржао укупно 132 скупа у локалној заједници по календару здравља, укључујући 113 медијских наступа (Табела 2.)

У периоду јул-децембар 2007. године, 10 лекара специјалиста који раде на пословима евалуације планова и извршења планова, је евалуирало 48 извршења планова рада здравствених установа, односно 4,8 по лекару.

Развијених и ажурираних база података било је 61. Све базе се ажурирају дневно, изузев базе података о лицима на хемодијализи, регистра оболелих од лајмске болести и епидемиолошког надзора хоспиталних инфекција, које се ажурирају месечно. Све базе су развијене у заводу за јавно здравље, изузев евиденције опреме и пријаве рођења.

Постоји ажурирана интернет презентација установе, на којој је доступна анализа здравственог стања становништва Београда, али није била доступна анализа показатеља квалитета рада здравствених установа.

Табела 2. Број одржаних скупова и догађаја у локалној заједници по календару здравља

Календар здравља	Манифестација у заједници	Стручна конференција	Конференција за штампу	Медијски наступи -ТВ	Медијски наступи - радио	Медијски наступи-писани	УКУПНО
Дан борбе против пушења	1	0	0	0	0	3	4
Месец борбе против малигних болести	0	0	0	0	0	3	3
Светски дан вода	0	0	0	0	0	2	2
Светски дан здравља	1	0	0	8	5	10	24
Недеља имунизације	0	1	0	6	5	3	15
Недеља здравља уста и зуба	0	0	0	0	0	1	1
Светски дан без дуванског дима	1	0	0	0	0	0	1
Светски дан заштите животне средине	0	1	0	0	0	0	1
Светски дан срца	1	0	0	0	0	0	1
Месец правилне исхране	1	0	0	2	0	3	6
Светски дан борбе против ХИВ	1	3	2	6	4	10	26
Остало	4	4	3	11	5	21	48
СВЕГА	10	9	5	33	19	56	132

Надзор над болничким инфекцијама врше 2 лекара специјалисти епидемиологије. Остварено је 10 месеци спровођења епидемиолошког надзора над болничким инфекцијама праћењем инциденције по лекару, док није било надзора над болничким инфекцијама праћењем преваленције.

Од 25 вакциналних пунктова у 5 (20%) је спроведена ревизија вакциналних картотека.

У периоду јул-децембар 2007. године достављено је 4.872 пријава новооболелих/умрлих од рака. Све пријаве су проверене. Процент коришћења извора података према постојећем стручно-методолошком упутству о начинима вођења регистра за рак има вредност од 50%.

У оквиру анализа из области серологије, два лекара специјалиста микробиологије обавила су 9.958 серолошких анализа, односно 4.979 по лекару. Број анализираних узорака из осталог болесничког материјала, на микробиологији је износио 353.601. Те анализе обавило је 6 лекара, тако да је број анализираних узорака по лекару био 58.933,50.

У Београду је Програмом контроле квалитета ваздуха, предвиђено 20 мерних места за праћење присуства основних загађујућих материја у ваздуху и 6 мерних места за праћење присуства специфичних загађујућих материја у ваздуху. Градски завод за јавно здравље прати присуство основних загађујућих

материја у ваздуху на 21 мерном месту (105% у односу на број мерних места предвиђених Програмом контроле ваздуха), а присуство специфичних загађујућих материја у ваздуху на 6 мерних места (100%).

Урађено је 24.046 анализа узорака воде за пиће (табела 3). Интерна контрола квалитета је примењена код 1.029 анализа (4,28%).

Табела 3. Анализе узорака воде за пиће са применом интерне контроле

Врста анализе	Број анализа	Број интерних контрола	Процент интерних контрола
Физичкохемијска	12090	806	6,67
Микробиолошка	11192	223	1,99
Биолошка	764	0	0
УКУПНО	24046	1029	4,28

У Центру за хигијену и хуману екологију 12 лекара специјалиста је давало стручна мишљења на 49.692 анализирана узорка, тако да је по лекару дато 4.141 стручно мишљење. Анализирано је 714.203 параметара или 14,37 параметара по узорку.

У Градском заводу за јавно здравље постоји ажурирани план реаговања у ванредним ситуацијама у писменој форми, као и 2 мобилна тима за реаговање у ванредним ситуацијама.